

Jak palić w piecu, żeby nie kopcić?

Zgodnie z przyjętą uchwałą nr V/36/1/2017 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 7. kwietnia 2017 roku, na terenie całego województwa śląskiego obowiązuje ustawa antysmogowa. Do czego zobowiązuje? Wszystkie kotły będą musiały spełniać standardy emisyjne klasy 5 lub wyższej, normy PN-EN 303-5:2012. Kominki jak i piece podlegają określonym wymagom sprawności zgodnie z przepisami zawartymi w ustawie. Starsze urządzenia o sprawności minimum 80%, powinny zostać doposażone w odpowiednie instalacje odpylające spaliny do poziomu określonego przez ustawę. Zatem jak wyglądają zasady racjonalnego użytkowania pieców węglowych w sposób ograniczający emisję spalin?

Śląsk: czym nie palimy

Na przestrzeni ostatnich lat, na temat ustawy antysmogowej było głośno. Część przepisów z ramienia ustawy weszło już w życie, ale jeszcze wiele przed nami. Przypominamy jakich materiałów nie można spalać na terenie całego województwa śląskiego od 1 września 2017 roku, oczywiście zgodnie z ustawą. Zatem zabrania się spalania: biomasy o wilgotności powyżej 20%, węgla o udziale ziarna 0-3 mm powyżej 15%, mułu oraz flotu (również ich mieszanek) i węgla brunatnego.

Ślązaku podpowiadamy: terminy wymiany kotłów i pieców

Niektóre z poniższych dat zobowiązały mieszkańców województwa śląskiego do wymiany kotłów i pieców, niespełniających norm przedstawionych w ustawie antysmogowej. Niemniej jednak musicie pamiętać o kilku ważnych terminach wymiany kotłów i pieców, które weryfikuje ustawa, oto one:

- Od 1 września 2017 r. zabrania się montażu ogrzewania niezgodnego z normami zawartymi w ustawie,
- Do 1 stycznia 2022 r. Ślązacy i Ślązaczki są zmuszeni do pozbycia się kotłów eksploatowanych ponad 10 lat od daty produkcji lub nieposiadających tabliczki znamionowej (niepełniających norm emisji żadnej z klas PN-EN 303-5:2012),
- Do 1 stycznia 2024 r. osoby zamieszkujące województwo śląskie są zobligowani do pozbycia się kotłów eksploatowanych od 5 do 10 lat od daty produkcji (niepełniających norm emisji żadnej z klas PN-EN 303-5:2012),
- Do 1 stycznia 2026 r. mieszkańcy Śląska będą musieli pozbyć się kotłów eksploatowanych do 5 lat od daty produkcji (niepełniających norm emisji żadnej z klas PN-EN 303-5:2012),

- Dopiero od 1 stycznia 2028 r. zabrania się użytkowania kotłów spełniających wymogi emisyjne klas 3. i 4. normy PN-EN 303-5:2012.

Czym można palić?

Nadrzędnym celem ustawy antysmogowej jest poprawa jakości powietrza w województwie śląskim, co jednocześnie wpłynie na zdrowie i styl życia mieszkańców regionu. Uchwała jasno wskazuje, jakim rodzajem urządzeń grzewczych można spalać, a także co dokładnie można spalać. Na chwilę obecną w każdym piecu dopuszcza się spalanie:

- grubego węgla kamiennego dobrej jakości,
- nieimpregnowanego drewna,
- brykietu ze słomy,
- zboża, a także np. łupin orzechów, pestek oraz innych tego typu biopaliw.

Do spalania powyższych materiałów zaleca się stosowanie kotłów na paliwo typu Pellet lub ekogroszek, spełniających wymagania 5 klasy (posiadających certyfikat wydany zgodnie z normą PN-EN 303-5:2012) lub kocioł spełniający wymogi ekoprojektu (zgodnie z rozporządzeniem Komisji Europejskiej).

Alternatywne źródła wytwarzania energii cieplnej

„Czyste” ogrzewanie oznacza mniej spalin i tym samym mniej strat. Ekologiczne rozwiązania czyli alternatywne źródła wytwarzania energii cieplnej, wpływają na jakość powietrza w województwie śląskim, tym samym na życie mieszkańców. Dobrym przykładem ekologicznych rozwiązań jest ogrzewanie na bazie pompy ciepła. Takie rozwiązanie pozyskuje ciepło z najbliższego otoczenia, a do transportu wykorzystuje się zasilanie prądem. Coraz większą popularnością cieszą się systemy elektrycznego ogrzewania czy gazowe układy grzewcze.

Czyste powietrze

Pragniecie wymienić kocioł, ale nie macie na to wystarczających środków? Możecie zgłosić wniosek do Programu „Czyste Powietrze”, który m.in. przyznaje dotację na wymianę kotłów spełniających standardy emisyjne klasy 5 lub wyższej, normy PN-EN 303-5:2012. Głównym celem Programu „Czyste Powietrze” jest minimalizowanie lub całkowite uniknięcie emisji pyłów oraz innych zanieczyszczeń wprowadzanych do atmosfery przez domy jednorodzinne. Jednym z najważniejszych elementów programu jest wymiana starych pieców i kotłów na paliwo stałe czy termomodernizację jednorodzinnych budynków. Wymiana urządzeń pozwala na efektywne zarządzanie energią, ochronia środowisko, a także pozytywnie oddziałuje na domowy budżet.

Z programu mogą skorzystać osoby fizyczne będące właścicielami lub współwłaścicielami domów jednorodzinnych/wydzielonych lokali mieszkalnych. Środki na powyższe inwestycje są udzielane z ramienia szesnastu Wojewódzkich Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (WFOŚiGW).

Program jest realizowany w latach 2018-2029 roku, a jego budżet wynosi 103 mld złotych. Umowy na dotację w ramach Programu „Czyste Powietrze” będą podpisywane do dnia 31.12.2027 r. Planowane zakończenie wszelkich prac związanych z podpisanymi umowami ma nastąpić do dnia 30.06.2029 r.

W ramach realizacji Programu „Czyste Powietrze” przewiduje się rozdysponowanie środków na: wymianę, kupno lub montaż źródeł ciepła, instalację centralnego ogrzewania i ciepłej wody użytkowej, wentylację mechaniczną z odzyskiem ciepła, stolarkę drzwiową i okienną, mikroinstalację fotowoltaiczną, ocieplenie przegród budowlanych, czy dokumentację (tzn. audyt energetyczny, dokumentację projektową).

Program „Czyste Powietrze. Gdzie uzyskać informacje?

Ze względu na obecną sytuację epidemiologiczną związaną z Covid-19, funkcjonowanie Biur Funduszu uległo zmianie.

W sprawie Projektu "Czyste Powietrze" placówki WFOŚiGW proszą o kontakt telefoniczny lub mailowy.

Infolinia programu Czyste powietrze : **32 60 32 252**
Rozliczanie zadań w programie : **32 60 32 256**
Infolinia czynna w godzinach **7:30 - 15:30**

Ogólnopolska infolinia dot. Programu Czyste Powietrze pod nr tel. **22 340 40 80**
od poniedziałku do piątku w godz. **8.00- 16.00**

Nowa strona internetowa dedykowana programowi Czyste Powietrze: www.kampaniaczystepowietrze.pl
e- mail: czystepowietrze@wfosigw.katowice.pl

Więcej informacji na stronie Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej: <http://www.nfosigw.gov.pl/czyste-powietrze/aktualnosci/>

Program **Czyste Powietrze** realizowany w 1000 gminach!

Świętochłowice są tysięczną gminą na terenie całego kraju, która podpisała porozumienie dotyczące współpracy w ramach programu „Czyste Powietrze”. To nie koniec! Gminy, które planują przystąpić do Programu otrzymają specjalny pakiet zachęt. Został on przedstawiony w trakcie spotkania z udziałem premiera RP – Mateusza Morawieckiego, ministra klimatu i środowiska, a także prezesów NFOŚiGW. Na samorządowców czekają takie korzyści jak: około 30 tys. zł na uruchomienie i prowadzenie przez rok punktu informacyjno-konsultacyjnego „Czyste Powietrze” czy bonusy za złożenie wniosków.

foto: Mirosław Cichy

Mateusz Morawiecki podkreśla ogromne znaczenie projektu „Czyste Powietrze”, który na chwilę obecną jest największym projektem proekologicznym w historii naszego kraju, tym samym najważniejszym projektem pozwalającym na skuteczną walkę ze smogiem w Polsce.

„(...)Wprowadziliśmy szereg usprawnień do tego Programu, aby ułatwić Polakom korzystanie z niego. Nasze działania pozwolą na jeszcze spraw-

niejszą realizację, przynosząc jednocześnie wymierne korzyści dla poprawy stanu naszego środowiska i jakości powietrza(...)” – zaznacza premier Mateusz Morawiecki.

O jakich usprawnieniach mowa? Chodzi tu między innymi o uproszczenie zasad przyznawania dotacji, skrócenie czasu rozpatrywania wniosków, możliwości składania wniosków online, integracji z programem „Mój Prąd”, a także podwyższenia dotacji dla najuboższych. Wdrożone zmiany wpłynęły na ilość składanych wniosków o dofinansowanie na wymianę „kopciuchów” – ich liczba wzrosła.

„(...)Od grudnia 2019 r. do grudnia 2020 r. odnotowaliśmy niemal trzykrotny wzrost liczby złożonych wniosków o dofinansowanie. To pokazuje, że wprowadzone przez nas zmiany przynoszą zamierzony efekt. Pracujemy nad dalszym rozwojem, przyspieszeniem wdrażania i kolejnymi

uproszczeniami programu. Chcemy, by „Czyste Powietrze” był wzorcowym przykładem działania ponad podziałami politycznymi w trosce o dobro społeczne. Dlatego przygotowaliśmy pakiet zachęt dla gmin do zaangażowania się w program(...)” – podkreśla minister klimatu i środowiska Michał Kurtyka.

Pakiet zachęt stwarza nowe możliwości dla gmin, które na swoim terenie mogą zbudować punkty konsultacyjne, dostępne dla wszystkich mieszkańców. To właśnie w tych punktach mieszkańcy otrzymają odpowiednią pomoc, na przykład przy wypełnieniu i złożeniu wniosku o dofinansowanie w Programie „Czyste Powietrze”.

„(...)Pakiet korzyści czeka na wszystkie gminy, które do końca lutego zgłoszą się do WFOŚiGW, a do końca maja 2021 r. podpiszą porozumienie o współpracy przy Programie. To bilet do dodatkowych korzyści dla samorządów: do 30 tys. zł na uruchomienie

i prowadzenie przez rok punktu informacyjno-konsultacyjnego „Czystego Powietrza”, bonusy za złożone wnioski, w tym 150 zł przy podwyższonym poziomie dofinansowania oraz dodatkowa nagroda w konkursie za największą liczbę złożonych wniosków w danym roku(...)” – tłumaczy prof. Maciej Chorowski, prezes Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Już tysiąc gmin z całego kraju, przystąpiło do współpracy! Tą tysięczną gminą są Świętochłowice. Umowa została uroczystie podpisana przez prezydenta miasta Daniela Begera i Tomasza Bednarka, prezesa Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach.

„(...)Bardzo się cieszę, że to właśnie tu, na Śląsku mogliśmy taką umowę podpisać. Dobra współpraca między Funduszem a samorządami już przynosi coraz większe zainteresowanie mieszkańców Programem, co wpływa

na liczbę składanych wniosków. To z kolei przekłada się na poprawę jakości powietrza. Jestem przekonany, że ogłoszony pakiet zachęt przyspieszy przystępowanie do Programu. W ostatnich dniach dostajemy bowiem mnóstwo pytań ze strony władarzy gmin o możliwość współpracy(...)” – zaznacza Tomasz Bednarek, prezes katowickiego WFOŚiGW.

Największe zainteresowanie programem jest właśnie w województwie śląskim i ciągle rośnie. Na chwilę obecną złożono prawie 28 tys. wniosków, na łączną kwotę dofinansowania wynoszącą około 400 mln złotych.

Przez najbliższe, dziesięć lat, na poprawę jakości powietrza przeznaczonych zostanie blisko 100 miliardów złotych. Na dzień dzisiejszy w ramach Programu „Czyste Powietrze” złożono blisko 200 tysięcy wniosków, na terenie całego kraju.

WFOŚiGW przeznaczyło miliony na termomodernizację

WFOŚiGW przekazał ponad 92 miliony złotych dofinansowania na termomodernizację wielorodzinnych budynków mieszkalnych Katowickim gminom, spółdzielniom, wspólnotom mieszkaniowym. Środki WFOŚiGW zostały pozyskane z unijnego Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020. Do tej pory udało się dofinansować 39 projektów. W marcu br. ruszy kolejny nabór, w ramach szóstej edycji konkursu.

„(...)Pula środków w piątej edycji unijnego konkursu wynosiła 50 mln zł. Ale ze względu na olbrzymie zainteresowanie, szczególnie ze strony samorządów, udało nam się ją zwiększyć prawie dwukrotnie. W marcu zaczniemy przyjmować wnioski w następnej edycji konkursu i jeśli będzie nadal tak duże, to również nie wykluczamy zwiększenia dofinansowania(...)” – podkreśla Tomasz Bednarek, prezes WFOŚiGW w Katowicach.

Śląsko-Dąbrowska Spółka Mieszkaniowa otrzyma prawie 20 mln złotych, czyli najwyższą kwotę dofinansowania. Pozyskane środki pozwolą na przeprowadzenie kompleksowej termo-

modernizacji aż 52 wielorodzinnych budynków mieszkaniowych Śląsko-Dąbrowskiej Spółki Mieszkaniowej (tj. 657 gospodarstw domowych). Działania te pozwolą na zmniejszenie zużycia energii, tym samym zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych. Finalny koszt całej inwestycji ma wynieść blisko 32,5 mln zł, a koniec prac zaplanowany jest na wrzesień 2022.

Największe dofinansowanie na poziomie gminnym otrzyma Rybnik, jest to drugie co do wielkości dofinansowanie ze środków przeznaczonych przez WFOŚiGW. Gmina otrzyma około 17 mln zł, które zostaną rozdysponowane na termomodernizację

wraz z wymianą źródeł ciepła między 27 budynków (tj. 409 gospodarstw domowych) w dzielnicach: Niedobczyce i Boguszowice-Osiedle.

„(...) Choć w statystykach zanieczyszczenia powietrza Rybnik bardzo często plasuje się w czołówce, trzeba podkreślić, że jest to też miasto, które robi wiele, by z tych niechlubnych rankingów zniknąć(...)” – zaznaczył prezes katowickiego Funduszu w trakcie podpisywania umowy z prezydentem miasta Piotrem Kuczera.

Kto jeszcze otrzyma dotację? Zawiercie możecie liczyć na dofinansowanie wynoszące blisko 10 mln zł, które rozdysponuje pomiędzy 19 budynkami

na terenie miasta. Tym samym gwarantując lepszą klasę zużycia energii w prawie 250 gospodarstwach domowych.

Najmniej pieniędzy trafi do gminy Irządze na terenie powiatu Zawierciańskiego. Na planową termomodernizację budynku wielorodzinnego, gmina otrzyma 267 tys. zł.

W bieżącej edycji konkursu, zgłoszone projekty zostały poddane merytorycznej ocenie. Tym samym udało się wyłonić 39 projektów, na które wyznaczono ponad 92 mln zł dofinansowania. W marcu 2021 r. ruszy nabór w ramach kolejnej edycji konkursu.

Środki zostały pozyskane z unijnego Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2021, poddziałania 1.7.1. tj. Wspieranie efektywności energetycznej w budynkach mieszkalnych w województwie śląskim. Za jego realizację odpowiedzialny jest Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach. Podsumowując środki zebrane

podczas wszystkich pięciu edycji konkursu, łącznie udało się pozyskać około 327 mln zł. Zebrane fundusze pozwolą na zmodernizowanie energetyczne aż 663 budynków czyli 15 479 gospodarstw domowych.

Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 (POIiŚ 2014-2020) jako krajowy program pozwala na wsparcie między innymi: ochrony środowiska, transportu i bezpieczeństwa energetycznego, gospodarki niskoemisyjnej, czy przeciwdziałanie i adaptację do zmian klimatu.

foto: Mirosław Cichy